

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNA I HERZEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

IZVJEŠTAJ O RADU

**Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi
za 2009. godinu**

S A D R Ž A J

1. Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi	3
1.1. Zadaci Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi	3
1.2. Aktivnosti tokom 2009. godine	4
 1.2.1. Statistički sistem u Bosni i Hercegovini	 5
1.2.1.1. Opšti cilj statistike BiH	5
1.2.1.2. Zakon o statistici BiH	5
1.2.1.3. Nadležne institucije za statistiku u BiH	5
1.2.1.4. Statistički program BiH za period 2009-2012	6
1.2.1.5. Sprovedene aktivnosti u oblasti statistike	7
 1.3.1. Poljoprivredni informacioni sistem u Bosni i Hercegovini	 7
1.3.1.1. Opšti cilj uspostave Poljoprivrednog informacionog sistema u BiH	7
1.3.1.2. Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju	8
1.3.1.3. Sprovedene aktivnosti vezane za uspostavu Poljoprivrednog informacionog sistema	8
 2. IPA projekat „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“	 9
 3. Zaključci i preporuke	 10

Annex I

Plan rada Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi za 2010-tu godinu

1. Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi

Dostupnost preciznih, vjerodostojnih statističkih podataka i drugih informacija za niz javnih i privatnih ciljeva je identifikovana kao glavna slabost u Bosni i Hercegovini (BiH). Postoji potreba za uspostavljanjem jedinstvenih standarda i metodologija za prikupljanje, upoređivanje i širenje sektorskih statistika i za uspostavljanje sistema koji će omogućiti postepeno usklađivanje informativnih sistema sa sistemima EU. Za BiH je neophodno da harmonizira svoj sistem informacija sa onim koji se zahtijeva propisima Evropske unije (EU). Predviđeno je da se uvedu međunarodno priznate metodologije (zasnovane na metodologijama zemalja EU sa jednostavnom strukturu poljoprivrede i korištenja zemljišta) kako bi se pribavljali statistički podaci visokog kvaliteta koji će odgovarati standardima EU i biti kompatibilni sa drugim međunarodnim i evropskim statističkim sistemima.

Uspostavljanjem Odbora za KIP omogućava se svim tijelima uključenim u prikupljanje sektorskih statistika i informacija u poljoprivredi da koordiniraju svoje akcije.

1.1. Zadaci Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi

Odbor za koordinaciju informacija u poljoprivredi (Odbor za KIP) osnovan je Odlukom o uspostavljanju i imenovanju članova Odbora za koordinaciju informacija u poljoprivredi koja je objavljen 30. marta 2009. godine (Sl. glasnik BiH 24/09).

Odbor za KIP osnovan je na osnovu člana 16. Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH (Statistike i informacije) (Sl. glasnik BiH 50/08). Također, uspostavljen je Sekretarijat Odbora za KIP koji je nadležan za osiguravanje službe za podršku Odboru za KIP, kako bi mu se omogućilo izvršavanje funkcija i obaveza.

Nadležnosti Odbora za KIP određene su članom 16. stav (1) i (2) pomenutog zakona:

- a) koordiniranje razvoja usklađenog i integriranog informacionog sistema u poljoprivredi BiH uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i Brčko Distrikta BiH;
- b) koordiniranje postepenog uvođenja informacionog sistema u poljoprivredi u skladu s EU koji uključuje, ali se ne ograničava na popis u poljoprivredi BiH, Mrežu računovodstvenih podataka BiH i Komitet za monitoring MRP, Poljoprivredni tržišni informacioni servis, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije;
- c) koordiniranje između različitih struktura koje rade na pitanjima statistike u poljoprivredi i službama informiranja na svim nivoima;
- d) uspostavljanje, koordiniranje i određivanje odgovornosti specifičnih tehničkih radnih grupa s ciljem podrške radu Odbora za KIP;
- e) davanje saglasnosti i koordiniranje ugovorenih usluga koje pružaju treća lica, na zahtjev, a s ciljem podrške funkcioniranju Odbora za KIP;
- f) nadgledanje efektivnosti pružanja, monitoringa i evaluacije ugovorenih usluga, na zahtjev;
- g) koordiniranje s Agencijom za statistiku BiH i EUROSTAT-om u razvoju informacionih sistema u sektoru;
- h) usklađenost u radu s drugim aktivnostima (projektima i programima) u poljoprivredi i statistici, na zahtjev;

-
- i) uspostavljanje i osiguranje korištenja zajedničkih standarda i metodologija za prikupljanje statističkih podataka, te njihovo objedinjavanje i širenje, uključujući redovno publiciranje, na svim nivoima uprave, u saradnji sa svim nadležnim organima;
 - j) priprema i redovno dostavljanje izvještaja svim relevantnim organima o radnim planovima Odbora za KIP, te o aktivnostima i rezultatima;
 - k) upravljanje Sekretarijatom Odbora za KIP, određenim stavom (2) ovog člana.

Članovi Odbora za KIP:

1. Seid Uzunović-Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH-predsjedavajući;
2. Melisa Ljuša-Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH;
3. Bojan Kecman-Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS-zamjenik predsjedavajućeg;
4. Emir Rašić-Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH-zamjenik predsjedavajućeg;
5. Ferhat Ćeđanović-Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH;
6. Fuad Bahtanović-Agencija za statistiku BiH;
7. Lazo Šegrt-Republički zavod za statistiku RS;
8. Munira Zahirović-Federalni zavod za statistiku;
9. Elma Šabotić-Federalni zavod za poljoprivredu;
10. Miloš Nožinić-Poljoprivredni institut RS;
11. Nevenka Čorluka-Federalni agromediterski zavod;
12. Damir Behlulović-Federalni zavod za agropedologiju;
13. Nedžad Dervišić-Uprava za indirektno oporezivanje;
14. Zvonimir Papočić-Spoljnotrgovinska komora BiH;
15. Almir Peštek-Ekonomska institut Sarajevo.

1.2. Aktivnosti tokom 2009. godine

U skladu sa Pravilnikom o radu, Odbor za KIP održava redovne sastanke najmanje četiri puta godišnje (svaka tri mjeseca) ili više puta po potrebi.

Tokom 2009. godine, Odbor je održao tri sastanka (19.02.2009, 21.05.2009, 22.10.2009). Iako je planiran, četvrti sastanak nije bio održan iz tehničkih razloga. Naime, planirano je da se četvrti sastanak održi početkom decembra i da se na istom prodiskutuje saradnja sa IPA projektom „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“ koji treba da pruži punu podršku radu Odbora za KIP. Obzirom da je u međuvremenu tim lider navedenog projekta otkazao svoj angažman i da se čekao izbor novog tim lidera, četvrti sastanak je prolongiran do imenovanja istog.

Tokom navedena tri sastanka detaljno su analizirane tekuće aktivnosti, projekti i zakonodavni okvir koji se odnose na uspostavu Poljoprivrednog informacionog sistema i razvoja statistike.

1.2.1. Statistički sistem u Bosni i Hercegovini

1.2.1.1. Opšti cilj statistike BiH

Statistika BiH ima za cilj što objektivnije prikazati stvarno stanje, distribuirati podatke korisnicima na neutralan i nepristrasan način, usredotočiti se na pojave koje su bitne za organe koji donose odluke i ispoštovati pravo građana na pristup javnim informacijama, uzimajući u obzir odnos koji postoji između troškova i opterećenja, s jedne strane, i prednosti s druge strane.

Među značajnim korisnicima statistike BiH su i međunarodni korisnici, prije svega Ekomska komisija za Evropu Ujedinjenih naroda (UN/ECE) i Komisija EU, odnosno njen direktorat za statistiku, Eurostat. Institucije u BiH, nadležne za statističke poslove BiH su već nekoliko godina prije potpisivanja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH s EU, otpočele s harmonizacijom i primjenom međunarodnih statističkih standarda, preporuka i prakse s ciljem međunarodne uporedivosti podataka. Nakon potpisivanja ovog sporazuma u junu 2008. godine, obim zadataka koji stoje pred statistikom BiH, definisan u Kompendiju statističkih zahtjeva EU, u narednim godinama eksponencijalno će rasti. Primjena može biti samo postepena, po utvrđenim prioritetnim područjima, kroz više narednih statističkih programa, povećanim resursima za statistiku u BiH i uz veoma značajnu tehničku i finansijsku pomoć međunarodnih statističkih institucija i vlada članica EU.

1.2.1.2. Zakon o statistici BiH

Pravni okvir za organizaciju statističkih podataka, za sve aktivnosti potrebne za pripremu, prikupljanje, pohranjivanje, obradu, kompilaciju, analizu i distribuciju statističkih podataka za BiH je Zakon o statistici BiH (Sl. glasnik BiH, br. 42/2004, 46/2004).

U skladu sa Zakonom o statistici BiH statistički podaci BiH su podaci, koji su dobiveni iz date oblasti statističkih jedinica i obrađeni, odnosno distribuirani u okviru realizacije Programa, ili drugi statistički podaci potrebeni za BiH, odnosno bilo koji statistički podaci koje prikupe državna tijela, a odobri Agencija. U tom smislu statistički podaci BiH ne uključuju statističke podatke koje entiteti BiH distribuiraju, odnosno objavljaju za svoje potrebe (entitetska statistika).

1.2.1.3. Nadležne institucije za statistiku u BiH

Za organizaciju, izradu i distribuciju statističkih podataka BiH nadležne su tri statističke institucije: Agencija za statistiku BiH na nivou BiH i za potrebe Distrikta Brčko, i entitetski zavodi za statistiku na nivou entiteta.

Monetarne, platno-bilansne i finansijske statistike su u nadležnosti Centralne banke BiH. Aktivnosti Centralne banke BiH, kao proizvođača navedenih statistika, regulisane su Zakonom o Centralnoj banci.

Odnosi između entitetskih zavoda i Agencije određeni su Zakonom o statistici BiH i Sporazumom o primjeni jedinstvenih statističkih standarda u izradi statističkih podataka BiH i entitetskim zakonima o statistici.

Odnosi između Agencije i Centralne banke BiH su regulisani Memorandumom o razumijevanju između Agencije i Centralne banke BiH.

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine je agencija nadležna za obradu, distribuciju i utvrđivanje statističkih podataka BiH.

Agencija utvrđuje i statističke standarde, u skladu s međunarodnim standardima, kao i standarde koji se primjenjuju u statističkim aktivnostima državnih tijela, na svim nivoima teritorijalne i administrativne organizacije BiH. Agencija za statistiku BiH prikuplja, obrađuje i distribuira statističke podatke u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima na osnovu podataka koje dostave entitetski zavodi, odnosno podataka koje neposredno prikupi. Nadležna je i za međunarodno zastupanje i saradnju sa organizacijama i ostalim tijelima i izvršava međunarodne obaveze BiH u oblasti statistike. Njena nadležnost je i izvođenje kontrole svih aktivnosti potrebnih za pripremu, prikupljanje, pohranjivanje, obradu, kompilaciju, analizu i distribuciju statističkih podataka za BiH. Koordinira implementaciju (izvođenje) statističkih aktivnosti, planiranih Statističkim programom BiH i godišnjim planovima rada BiH. Agencija je nadležna za sve statističke aktivnosti Distrikta Brčko BiH.

Agencija je stručno nezavisna institucija. Za svoj rad odgovorna je Vijeću Ministara BiH.

Vijeće za statistiku BiH, kao stručno savjetodavno tijelo daje mišljenje i preporuke direktoru Agencije, Vijeću ministara BiH po pitanju pripreme i implementacije statističkog programa BiH i programe rada Agencije, funkcionisanju i dalnjem razvoju statistike BiH, potrebnim sredstvima za realizaciju planiranih aktivnosti i dr.

U skladu sa Zakonom o statistici BiH od 11 članova Vijeća 5 članova predstavlja korisnike i stručnu javnost. To su: predstavnik Centralne banke BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH i tri člana iz reda davatelja i korisnika podataka koji su priznati radnici u oblasti statistike, ekonomskih nauka, odnosno biznisa, koje imenuje Vijeće ministara BiH. Statističko vijeće donosi Poslovnik o radu i sastaje se najmanje dva puta godišnje.

1.2.1.4. Statistički program BiH za period 2009-2012

Priprema četverogodišnjeg statističkog programa i godišnjih planova rada je osnovni zadatak Agencije i sredstvo za koordinaciju statističkih institucija i ostalih proizvođača statistike, razvoj statistike u BiH, izgradnju i osiguranje potrebnih resursa statističke infrastrukture i harmonizaciju statističkih standarda, metodologija s međunarodnim (Ekomska komisija za Evropu UN i Eurostat).

Statistički program sadrži elemente utvrđene zakonom: koordinaciju, usaglašavanje, planiranje, sakupljanje, izradu i distribuciju statističkih podataka BiH. Uz dodane elemente kao što su misija, vizija, vrijednosti, prioritetni zadaci, glavni ciljevi i dr., ovaj dokumenat je i strateški. Nacrt programa priprema Agencija nakon konsultacija s entitetskim zavodima, te isti dostavlja Vijeću za statistiku na mišljenje. Usvaja ga Vijeće ministara. Program je detaljnije razrađen sa planovima rada. Svake godine Agencija uz konsultacije s entitetskim zavodima priprema nacrt plana rada Programa za proračunsku godinu.

Statistički program BiH za period 2009-2012 je drugi statistički program BiH. Prvi program je bio propisan za period 2005-2008. U tom vremenu usvojen je određen broj novih međunarodnih statističkih metodologija, standarda, najboljih praksi, EU regulativa i preporuka, uključujući i EU Kodeks prakse. Na temelju navedenih međunarodnih zahtjeva, potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji s EU i drugih dokumenata, veliki dio Statističkog programa BiH za 2009-2012 obuhvata nove infrastrukturne i druge zadatke.

Aktivnosti u Statističkom program BiH za 2009-2012 definisane su kao rezultati (outputs) koji su relevantna informacija za različite grupe korisnika zajedno, informacijama o periodici, nivou diseminacije kao i drugim relevantnim informacijama (pravovremenost, tačnost), a koje će biti uključene u narednim programima kao redovna aktivnost. Naime, veliki broj aktivnosti u ovom programu biće izvođene prvi put u BiH po međunarodnim i EU

standardima i metodologijama i finansirane iz programa pomoći, po važećim procedurama i rokovima, neke i kao pilot.

1.2.1.5. Sprovedene aktivnosti u oblasti statistike

Glavne aktivnosti poboljšanja statistike poljoprivrede u 2009. godini bile su vezane za poljoprivredne cijene i ekonomski račune u poljoprivredi, statistici cijena šumskih sortimenata i statistici ribarstva-akvakulture. Također, u sklopu IPA 2007 projekta regionalne statističke saradnje, komponenta: Popis poljoprivrede/Istraživanje strukture farmi otpočete su pripreme za popis poljoprivrede. U toku pripreme za popis stanovništva uključena su tzv. „filter pitanja iz oblasti poljoprivrede“ čime se uspostavlja veza između dva popisa.

Agencija za statistiku BiH po prvi put je objavila cijene važnijih poljoprivrednih proizvoda iz otkupa i prodaje. Objavljeni su i podaci o vrijednostima otkupa i prodaje (količine i vrijednosti). U sklopu SIDA/SCB projekta rađeno je na pripremi novih istraživanja, a tiču se izbora reprezentativnih proizvoda outputa i inputa u poljoprivredi na osnovu kojih će se razviti osnova za razvoj indexa cijena.

U sklopu regionalnog projekta statističke saradnje IPA 2007 urađen je Izvještaj za BiH o popisu poljoprivrede/FSS koji je usvojen od strane Eurostata. Materijal daje sve smjernice o budućem popisu poljoprivrede (strateške pravce).

U statistici biljne proizvodnje temeljni podaci biljne proizvodnje se produciraju, agregiraju i objavljaju za nivo BiH. Usuglašenost sa međunarodnim standardima je prilično dobra, naročito po pitanju glavnih indikatora (površine u ha, proizvedene količine i prosječan prinos) u skladu sa EU regulativama No. 959/93/EEC i Commision Decision 2000/115/EC. Aggregirani su podaci o ostvarenim prinosima ranih i kasnih usjeva za nivo BiH za glavne grupe usjeva: žitarice, industrijsko bilje, mahunarke, povrće i stočno krmno bilje. Objavljeni su podaci proizvodnje voća i grožđa u 2008. godini. Agencija dostavlja podatke EUROSTAT-u i FAO.

Živa stoka i meso-Agencija za statistiku u 2009. godini nastavila je agregiranje podataka klanja stoke i peradi u klaonicama na temelju uskladenih istraživanja u obje entitetske statistike i podružnici Brčko. Podaci su dati po vrstama domaćih životinja i kategorijama. Indikatori su uskladeni sa Commision Decision 93/23/EEC, 93/24/EEC i 93/25/EEC: broj zaklanih grla, neto težina i randman. Unaprijedena je periodičnost objavljivanja podataka-kvartalno za nivo BiH. Vrši se međunarodno izvještavanje (podaci o proizvedenom mesu i broju zaklanih grla za razinu BiH).

Statistika ribarstva-u 2009. godini otpočet je projekat u saradnji sa SIDA/SCB u pravcu unapređenja statistike slatkovodnog ribarstva. Analizirana su istraživanja u oba entiteta. Urađen je novi upitnik i draft metodologija koji su u potpunosti uskladeni sa novom EU regulativom No. 762/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on the submission by Member States of statistics on aquaculture and repealing Council Regulation (EC) No 788/96.

1.3.1. Poljoprivredni informacioni sistem u Bosni i Hercegovini

1.3.1.1. Opšti cilj uspostave Poljoprivrednog informacionog sistema u BiH

BiH politika u sektoru poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja posljednjih godina razvija se u skladu sa ciljevima i potrebama za pripremu i priključenje EU. Strategija i planovi BiH

za članstvo u EU uključuju progresivne korake kako bi se usaglasili i integrisali zakoni, institucije i industrijska praksa sa onima u EU.

Uspostava integrisanog Poljoprivrednog informacionog sistema je prijeko potrebna kako bi se prikupili podaci o produktivnosti, uvozu/izvozu, finansijskim i ekonomskim aktivnostima i tržišnim cijenama u sektoru na različitim nivoima u poljoprivredno-prehrambenom lancu. Cilj je da se ostvari neprekidan dotok informacija kako bi se nadzirao razvoj i trendovi u cilju usmjeravanja analize politike i donošenje odluka. Ovaj informacioni sistem, između ostalog, objedinjuje Registar poljoprivrednih gazdinstava, Registar klijenata, Registar identifikovanja životinja, Sistem identifikovanja zemljišnih parcela i Poljoprivredni tržišni informacioni servis.

1.3.1.2. Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju

Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH usvojen je na 28. sjednici Predstavničkog doma održanoj 29.04.2008. godine i na 17. sjednici Doma naroda održanoj 15.05.2008. godine. Zakon je objavljen u Sl. glasniku BiH broj 50/08. S obzirom na složenu strukturu uređenja BiH ovaj zakon predstavlja samo okvir koji regulira oblast poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja.

Zakon predviđa uspostavu registara i to: Registar poljoprivrednih gazdinstava BiH, Registar klijenata BiH, Registar identificiranja životinja BiH, Sistem identificiranja zemljišnih parcela BiH (član 14.) i Poljoprivredni tržišni informacioni servis (član 17.).

Aktivnosti oko uspostave navedenih registara koordinira Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, a obavljaju ih nadležni organi entiteta i Brčko Distrikt BiH. Ministarstvo osigurava koordinaciju, usklađivanje i integraciju registara, protok informacija, njihov međusobni odnos i povezanost, te njihovo postepeno usklađivanje sa zahtjevima EU. Također, Ministarstvo je nadležno i za uspostavu integriranog sistema baze podataka za povezivanje registarskih podataka i ostalih relevantnih informacijskih sistema radi osiguranja tehničke usaglašenosti postojećih i novih baza podataka, a u skladu sa najboljim praksama EU.

1.3.1.3. Sprovedene aktivnosti vezane za uspostavu Poljoprivrednog informacionog sistema

Kada je riječ o Registrima poljoprivrednih gazdinstava i klijenata, treba istaći da se radi na uspostavi harmonizovanih registara na cijeloj teritoriji BiH, uz osiguranje njihove povezanosti sa registrom životinja, lokalnim registrom zemljišnih parcela (u perspektivi LPIS-a), te drugim registrima vezanim za poljoprivredu potrebnih za funkcionisanje cjelokupnog sistema.

Pripremljen je Prijedlog okvira za postepenu harmonizaciju pravne regulative koja regulira pomenute register i radni planovi za uspostavu registara za svaku instituciju posebno. Također, pripremljen je Nacrt pravilnika o upisu u registre sa obrascima za upis u registre i uputstva za poljoprivrednike i unosiće podataka. Tokom 2009. godine intenzivno je rađeno na nabavci hardverske opreme i testiranju softvera za registre. Proces registracije sprovodio se tokom 2009. godine u oba entiteta. Do kraja 2009. godine podneseno je ukupno 12.364 zahtjeva za upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava/gazdinstava i registar klijenata u Federaciji BiH, dok u Republici Srpskoj taj broj prelazi 55.000. U Brčko Distriktu BiH registrovano je 1.844 poljoprivrednih gazdinstava.

Pravilnik o označavanju i kontroli kretanja životinja u BiH usvojen je od strane Vijeća ministara BiH 30.12.2009. godine. Sprovedene su i aktivnosti po projektu ARDP, koji se

odnosi na pripremu budućeg sistema za označavanje domaćih životinja u BiH. Angažirani su konsultanti i trenutno je u toku izrada projektnog zadatka koji će opisati način rada budućeg IT sistema.

U Federaciji BiH tokom 2009. godine sprovodio se projekat označavanja sitnih životinja koji implementira Federalni agromediteranski zavod.

Vezano za uspostavu Poljoprivrednog tržišnog informacionog servisa BiH, odnosno jedinstvenog sistema redovnog prikupljanja i obrade podataka o tržištu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, tokom 2009. godine radna grupa radila je na definisanju modela servisa. Ograničenje koje se javlja kod određivanja operativnog dijela ovog servisa vezano je za različitu administrativnu organizaciju entiteta u sektoru poljoprivrede, odnosno evidentan je nedostatak operativnih Stručnih savjetodavnih službi u FBiH preko kojih je operativni dio sistema u većini zemalja organizovan. Drugi problem odnosi se na nedostatak finansijskih sredstava na državnom i entitetskom nivou za uspostavu i održavanje ovog servisa.

2. IPA projekat „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“

Implementacija projekta „Jačanje i harmonizacija informacionih sistema u poljoprivrednom i ruralnom sektoru BiH“ započela je 15.09.2009. godine.

Cilj projekta je razvoj BiH poljoprivrednih informacionih struktura u skladu sa EU i drugim međunarodno prihvaćenim standardima upotrebe informativnih pomagala u cilju pomoći razvoju politike sektora pri donošenju važnih odluka.

Vrijednost projekta je 1,5 miliona eura i isti će se implementirati naredne dvije godine.

Komponente projekta:

- Izgradnja kapaciteta institucija uključenih u stvaranje BiH poljoprivrednog informacionog sistema;
- Razvoj pilot poljoprivrednog popisa-prva faza;
- Razvoj sistema monitoringa učinka farmi vezanog za osnovni popis farmi (FADN);
- Razvoj sistema uzorkovanja/anketa za razvoj pouzdane osnove za poljoprivrednu satistiku u skladu sa evropskim statističkim sistemima.

Rezultati projekta:

- **Rezultat 1:** Poboljšano prikupljanje podataka i sistem mrežne razmjene na svim nivoima u BiH sa kapacitetima za standardizovano i harmonizovano prikupljanje, monitoring, kao i analize statističkih podataka na državnoj osnovi.
- **Rezultat 2:** Završen pilot poljoprivredni popis i izvršena analiza podataka u odabranim regionima sljedeći uspostavljene jedinstvene sisteme i harmonizovane prakse.
- **Rezultat 3:** Sistem praćenja učinka farmi (FADN) uspostavljen i povezan sa osnovnim poljoprivrednim popisom.
- **Rezultat 4:** Razvijen sistem uzimanja uzoraka za bržu dostupnost osnovnim podacima poljoprivredne statistike putem implementacije pilot šema uzorkovanja.

3. Zaključci i preporuke

- Neophodno je stalno jačanje kapaciteta Odbora za KIP, te usavršavanje znanja po pitanju informacionih i statističkih sistema čime će se osigurati osnova za blagovremeno koordiniranje svih aktivnosti koje su u nadležnosti Odbora za KIP;
- Protok i razmjena informacija vezana za aktivnosti na uspostavi i jačanju informacionih i statističkih sistema nije zadovoljavajuća, te je neophodno uspostaviti sistem razmjene informacija i podataka kako po horizontalnoj, tako i po vertikalnoj osi, a u cilju izbjegavanja dupliranja aktivnosti;
- Pripremiti prijedlog izgleda poljoprivrednog sistema sa elementima koji će sadržavati statističke i administrativne baze podataka, a u skladu sa obavezama koje donosi proces pridruživanja;
- Pripremiti analizu stanja statističkog sektora sa prijedlogom za njegovo unapređenje, koju bi pripremio ekspert angažovan IPA projektom, što će poslužiti kao osnova za planiranje rada Odbora na dugoročnom nivou;
- Započeti pripremu Strategije za uspostavu statističkog poljoprivrednog sistema što je jedna od preporuka iz Brisela;
- Intenzivirati aktivnosti na uspostavi informacionih sistema u poljoprivredi:
 - Ubrzati proces uspostave Registra gazdinstava i Registra klijenata. Ubrzati proces usklajivanja tehničkih propisa u RS i BD BiH, te procesa registracije u FBiH;
 - Ubrzati proces uspostave Poljoprivredno tržišnog informacionog sistema (PTIS-a) i obezbijediti finansijska sredstava za uspostavu i održavanje servisa;
 - Započeti aktivnosti na uspostavi Mreže računovodstvenih podataka za farme;
- Nastaviti pripreme na Popisu poljoprivrede, te izvršiti testiranje metodologije za budući Popis poljoprivrede kroz raspoložive projekte (SIDA i IPA). Izvesti pilot istraživanja u području strukturnih statistika: sprovesti pilot istraživanje o strukturi farmi (SIDA projekat) i Pilot popis poljoprivrede (IPA 2007 projekat);
- Započeti aktivnosti za uvođenje cijena inputa za poljoprivredu (đubriva, veterinarski proizvodi, sredstva za zaštitu bilja, hrana za životinje);
- Započeti aktivnosti na procjeni klanja domaćih životinja na porodičnim poljoprivrednim gazdinstvima;
- Unaprijediti statistiku akvakulture: sprovesti istraživanje o akvakulturi uskladenog sa novom EU regulativom No. 762/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 on the submission by Member States of statistics on aquaculture and repealing Council Regulation (EC) No 788/96;
- Proces registracije životinja nije harmonizovan u BiH i da treba pojačati saradnju između nadležnih institucija koje se bave registracijom životinja u BiH, te da se registracija mora obaviti u skladu sa Pravilnikom o identifikaciji životinja na nivou BiH koji je u završnoj fazi pripreme;
- U cilju korištenja podataka za potrebe statistike i jačanja saradnje, predlaže se da Agencija za identifikaciju životinja BiH i Agencija za statistiku BiH razmjene informacije o indikatorima koji se prate u obje institucije kako bi se ocjenila buduća saradnja po pitanju upoređivanja podataka i mogućnost korištenja istih po pitanju liste držaoca stoke u statističke svrhe;
- Pripremiti plan rada Odbora za KIP za 2010. godinu u skladu sa planirnim i tekućim aktivnostima vezanim za uspostavu informacionih i statističkih sistema.

PLAN RADA ODBORA ZA KOORDINACIJU INFORMACIJA U POLJOPRIVREDI ZA 2010-tu GODINU

STATISTIKA POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA					
Sadržaj aktivnosti	Vrijeme implementacije	Odgovorna institucija	Nadležni organi za proizvodnju i diseminaciju statistike	Razina diseminacije statističkih podataka	Vrsta publikacije
Stočarstvo i meso	Broj stoke po vrstama i kategorijama, broj peradi i košnica pčela, bilans stoke i peradi, porijeklo kupljene stoke i peradi, stočna proizvodnja. Podaci o klanju stoke po vrstama i kategorijama; podaci o proizvodnji mlijeka, jaja, vune, meda.	01/2009-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti / Distrikt Brčko - u skladu sa članom 6. Sporazuma
Statistika ribarstva	Usklađivanje metodologije statistike ribarstva u skladu sa EU metodologijama; izrada metodologije za statistiku akvakulture (vodenih organizama), uzgoj ribe, radna snaga, sportski ribolov.	01/2009-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti / Distrikt Brčko - u skladu sa članom 6. Sporazuma
Statistika šumarstva	Pokazatelji o proizvodnji posjećenih stabala industrijskog i ogrijevnog	05/2009-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti /

	drveta; statistika prerade šumskih proizvoda; štete od požara, lovstvo; unapređenje statistike šumarstva: statistika uvoza-izvoza proizvoda šumarstva, statistike cijena u šumarstvu i ekonomskih računa; inputi u šumarstvu.				Distrikt Brčko - u skladu sa članom 6. Sporazuma	
Statistika usjeva	Godišnji podaci o požnjevenim površinama, prinosima po hektaru i proizvodnji žitarica, povrća, krmnog bilja, ostalih usjeva, voća i vinograda; stručno-metodološki rad: izrada metodologija, poboljšanje kvaliteta podataka.	06/2009-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti / Distrikt Brčko - u skladu sa članom 6. Sporazuma	Saopštenje
Poljoprivredni računi i cijene	Stručno-metodološki rad u cilju uvođenja ekonomskih računa u poljoprivredi. Vrijednosni pokazatelji o prihodima i međufaznoj potrošnji u poljoprivredi. Statistika cijena u poljoprivredi i indeksi cijena (OUTPUT / INPUT CIJENE).	01/2010-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti / Distrikt Brčko - u skladu sa članom 6. Sporazuma	Saopštenje
Poljoprivredne strukture	Popis poljoprivrede je nužno potreban BiH čime bi se stvorila dobra osnova za promjenu metodologije svih važnijih statističkih	06/2010-12/2012	Agencija za statistiku BiH	BHAS / FZS / RZSRS	Bosna i Hercegovina / Entiteti / Distrikt Brčko- u	Nema publikacije

	istraživanja u poljoprivredi. Dobili bi se podaci o broju poljoprivrednih domaćinstava i njihovo strukturi. Preporuka međunarodnih eksperata je da se popis poljoprivrede izvede poslije popisa stanovništva. Također, preporuka je da se unutar popisa stanovništva ubaci modul (set pitanja) poljoprivrede kako bi se dobio okvir za popis poljoprivrede.				skladu sa članom 6. Sporazuma	
--	---	--	--	--	-------------------------------	--

NADLEŽNOST KIP-a: Koordiniranje postepenog uvođenja informacionog sistema u poljoprivredi u skladu sa EU, te druge informacije koje zahtijeva EU i druge međunarodne organizacije

USPOSTAVA INFORMACIONOG SISTEMA U POLJOPRIVREDI

Sadržaj aktivnosti	Vrijeme implementacije	Odgovorna institucija	
Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG) i Registar klijenata BiH (RK)	Odluka o uspostavljanju harmoniziranih registara poljoprivrednih gazdinstava i klijenata usvojena je od strane VM BiH u maju 2007. godine, a potrebno ju je uskladiti sa Zakonom o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH. Do kraja juna 2010. godine potrebno je završiti sljedeće: procedure nabavke testne opreme za registre, razvoj softvera za RPG i RK i obuka trenera i administratora. Do kraja novembra 2010. godine, eventualno do kraja decembra potrebno je završiti administrativnu proceduru nabavke opreme (izbor najpovoljnijeg ponuđača).	01-12/2010	MVTEO BiH u saradnji sa entitetskim ministarstvima i BD BiH

Registar identifikacije životinja	Potrebno je usvojiti Pravilnik o identifikaciji životinja, nakon čega će se angažovati kompanija za pregled softvera. Analizirati i koordinirati aktivnosti na harmonizaciji, a u skladu sa navedenim Pravilnikom. Pratiti predloženi zaključak koji se odnosi na razmjenu indikatora koji se prate u Agenciji za statistiku i Agenciji za identifikaciju životinja i unapređenje saradnje ove dvije institucije.	01-12/2010	Ured za veterinarstvo, Agencija za identifikaciju životinja u saradnji sa entitetskim ministarstvima i BD BiH
Poljoprivredni tržišni informacioni servis BiH	Određivanje modela Poljoprivrednog tržišnog informacionog servisa BiH i načina diseminacije podataka.	01-12/2010	MVTEO BiH u saradnji sa entitetskim ministarstvima i BD BiH
NADLEŽNOST KIP-a: Koordiniranje razvoja usklađenog i integrisanog informacionog sistema u poljoprivredi BiH uz konsultacije nadležnih organa države, entiteta i BD BiH; usklađenost u radu sa drugim aktivnostima, projektima i programima u poljoprivredi i statistici			
AKTIVNOSTI U SKLOPU IPA PROJEKTA „Jačanje i harmonizacija BiH informacionog sistema za sektore poljoprivrede i ruralnog razvoja“			
Sadržaj aktivnosti	Vrijeme implementacije	Odgovorna institucija	
Izgradnja kapaciteta Odbora za KIP	Obuke vezane za informisanje o poljoprivredno-statističko informacionim sistemima i modernim statističkim analizama	01/2010-2012	IPA projekat
Koordiniranje aktivnosti na implementaciji FADN-a, poljoprivrednog popisa i sistema prostornog odabira uzorka i prikupljanja podataka za potrebe	Koordiniranje tehničkih radnih grupa: radna grupa za FADN, radna grupa za popis i radna grupa za uspostavu sistema prostornog odabira uzorka Davanje saglasnosti za standarde i metodologije koje će se primijeniti u implementaciji FADN-a, popisa i prostornog odabira uzorka i prikupljanja podataka za potrebe poljoprivredne statistike Davanje saglasnosti za ugovorene usluge trećih	01/2010-2012	MVTEO u saradnji sa Odborom za KIP

poljoprivredne statistike	lica u projektu		
Priprema Nacrtu Strategije/Akcionog plana za uspostavu informacionih sistema 2011-2014	Učešće u pripremi Nacrtu Strategije/Akcionog plana za uspostavu informacionih sistema 2011-2014	01/2010-2012	MVTEO u saradnji sa Odborom za KIP